Web Programlama I

Ders 07 - RESTful API Teorisi

23.11.2021

Erciyes Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Eğitmen: Ömür ŞAHİN

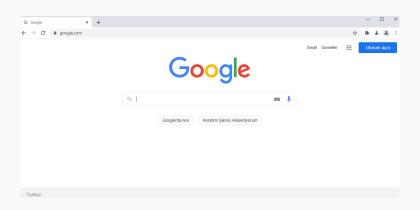
Hedefler

- REST web servislerin genel konseptini anlamak
- Statik kaynaklar ve dinamik içeriklerin benzerlikleri ve farklılıklarını anlamak.
 - HTML/CSS vs. JSON

1-HTTP

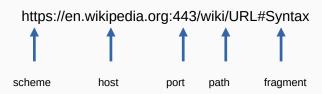
 HTTP isteği TCP üzerinden iletilir ve HTML içeriği geri döndürülür. Bu içerik tarayıcı tarafından görselleştirilir.

URL (Uniform Resource Locator)

 Bir web kaynağını göstermektedir ve bu web kaynağının nasıl çekileceğini belirtir.

scheme: [//[user:password@]host[:port]][/]path[?query][#fragment]

- Scheme: Kaynağa nasıl erişileceğini gösterir.
 - http, https, ftp vs.
- Host: Sunucu adı veya doğrudan IP adresidir.
- Port: Uzak sunucu ile bağlantı kurabilmek için dinlenilen sunucu portu.
- Path: Kaynak tanımlayıcı. Çoğu zaman bir hiyerarşik düzen içerisindedir.
 - /a/b/c gibi.
- Query: "?" ile başlar ve <key>=<value> şeklinde erişilir.
 "&" ile ayrılır.
 - https://github.com/search?q=reach&type=repositories
- Fragment: Ayrıntılı kaynak tanımlayıcı. Genellikle ana isteğin içerisindeki bir parçadır.
 - Örnek: HTML sayfa içerisindeki bir bölüm.

HTTP Tarihi

- Mesaj yapısını tanımlamada kullanılan protokoldür.
- 1989 yılında CERN'de tanımlanmıştır.
- 1995: versiyon 0.9
- 1996: versiyon 1.1
- 1999: güncellemelerle 1.1
- 2014: daha fazla güncellemeler gerçekleşti yine 1.1
- 2015: versiyon 2.0

HTTP versiyonlamaları

- HTTP versiyonlaması kötü versiyonlamaya örneklerdendir.
- Bütün değişikliklere rağmen 18 yıl boyunca versiyon 1.1 olarak anılmıştır.
- 2014 yılındaki güncellemeyi pek çok insan fark etmemiştir.
 Hala pek çok kütüphane eski sürümü kullanmaktadır.

RFC (Request for Comments)

Teknik olarak RFC bir standart değildir ancak uygulamada öyle kullanılmaktadır.

- RFC 7230, HTTP/1.1: Mesaj yapısı ve yönlendirme
- RFC 7231, HTTP/1.1: Semantik ve içerik
- RFC 7232, HTTP/1.1: Şartlı istekler
- RFC 7233, HTTP/1.1: Kısmi istekler (genellikle büyük dosya transferi için)
- RFC 7234, HTTP/1.1: Önbellekleme
- RFC 7235, HTTP/1.1: Kimliklendirme
- RFC 7540, HTTP/2
- VS.
- Web servislerle çalışırken, HTTP'nin temellerini anlamak gereklidir.

HTTP 1.1 ve 2

- v2 2015 yılında hayatımıza girmiştir ancak hala çok yaygın değildir.
- Aksi belirtilmedikçe v1.1'den söz ediyor olacağız.
- Kullanıcı açısından bakıldığında v2 ile v1.1 birbirine benzerdir.
 - Aynı metot/fiil'lere sahiptir yalnızca daha iyi optimize edilmiş ve daha performanslıdır.
 - Daha fazla işlevsellik eklenmiştir ancak var olan değiştirilmemiştir.
- Temel farklılık: v1.1 "text" tabanlı iken v2'nin kendi byte formatı (daha az yer kaplar ancak insanlar tarafından okunup parse edilmesi zordur) vardır.

HTTP Mesaji

Bir HTTP mesajının 3 temel bileşeni vardır.

- Yapılmak istenen eylemi belirten ilk satır (GET gibi)
- Ekstra meta-bilgi içeren Header
 - Cevabi hangi formatta istiyorsunuz? JSON, Text, XML gibi.
 - Hangi dilde cevap istiyorsunuz? Türkçe, İngilizce vs.
- (Opsiyonel) Body: Her şey olabilir.
 - Request: Genellikle kullanıcı bilgileri (login/şifre, form bilgileri vs.)
 - Response: Çekilen mevcut kaynak (HTML sayfası gibi)

İlk satır

- </pre
- Örnek: GET / HTTP/1.1 \r\n
 - <METOT>: GET
 - <KAYNAK>: /
 - PROTOKOL>: HTTP/1.1
- Kaynak her şey olabilir.
 - html, jpeg, json, xml, pdf, vs.
- Bir kaynak yol ile tanımlanır.
 - kök dizin "/" dosya sisteminde nerede?

Farklı tipte metotlar

- **GET**: Bir kaynağı çekmek için
- POST: Veri gönderme (HTTP body içerisinde) ve/veya bir kaynak yaratmak için
- PUT: Var olan bir kaynağı yenisi ile değiştirmek için
- PATCH: Var olan bir kaynağı kısmi güncelleme için
- DELETE: Bir kaynağı silmek için
- HEAD: GET gibi çalışır ancak kaynak verisini göndermeden yalnızca header bilgisi döner.
- OPTION: Bir kaynak için hangi metotların kullanılabilir olduğuna bakmak için
- TRACE: Debug etmek için
- CONNECT: Proxy aracılığı ile bağlantı kurmak için

Metot Semantiği

- Her bir metot oldukça açık bir semantiğe sahiptir.
 - GET bir kaynak getirmeye yararken, DELETE kaynağı silmelidir.
- Ancak sunucunun bunları nasıl ele aldığı tamamiyle sunucuya bağlıdır.
 - Sunucu GET çalıştırıldığında bir kaynağı silebilir.

HTTP Fiilleri yol içerisinde bulunmamalıdır

- "/x.html" ele alındığında:
- Yanlış: GET "www.abc.com/x.html/delete" ile "x.html" silinmesi.
- Ayrıca sorgu içerisinde kullanılması da yanlıştır.
 - "www.abc.com/x.html?method=delete"
- Yollar gerçekleştirilecek eylemleri değil, kaynağı tanımlamalıdır.

Idempotent Metotlar

- RFC 7231: Bir metodun idempotent olarak tanımlanabilmesi için bir veya daha fazla çağırılması durumunda aynı etkiyi gösteriyor olması gerekmektedir.
- Bir istemci bir isteği gönderdikten sonra bağlantı sonlanırsa ve ardından yeni bir bağlantı kurulursa, bu isteği tekrar gerçekleştirebilir.

Hangi metotlar idempotent olarak tanımlanır?

- GET ✓
- POST
- DELETE √
- PUT ✓
- PATCH
- HEAD ✓

Başlık (Header)

- Metot/Kaynak bilgileri dışında extra bilgiler de içermektedir.
- <key>:<value>
- Örnek:
 - Kaynak hangi formatta olmalı? HTML? JSON?
 - Hangi dilde olmalı? Türkçe? İngilizce?
 - Ben kimim (kimliklendirme için önemlidir)
 - TCP bağlantısı devam etmeli mi yoksa bu istekten sonra kapatılmalı mı?
 - VS.

→ Hypertext Transfer Protocol

- > GET / HTTP/1.1\r\n
 Host: google.com\r\n
 Connection: keep-alive\r\n
 Upgrade-Insecure-Requests: 1\r\n
 User-Agent: Mozilla/5.0 (Windows N
 - User-Agent: Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/89.0.4389.90 Safari/53 Accept: text/html,application/xhtml+xml,application/xml;q=0.9,image/avif,image/webp,image/apng,*/*;q=0.8,application/signe Accept-Encoding: gzip, deflate\r\".

- www.google.com adresine istek atıldığında oluşan request header.
- Chrome Dev Tools veya Wireshark gibi programlarla takip edilebilir.

HTTP Body

- Son header bilgisinden sonra, bir boş satır bulunmalıdır.
- Request: POST, PUT, PATCH için gereklidir.
- Response: GET için gereklidir.

HTTP Response

- HTTP request ile aynı türde header ve body'e sahiptir.
- Sadece ilk satırda farklılaşmaktadır.
- <PROTOCOL><STATUS><DESCRIPTION>
 - Örnek: "HTTP/1.1 200 OK"
- Bir istek yapıldığında sunucuda pek çok değişiklik gerçekleşebilir ve bu değişiklikler durum kodları (status) ile bildirilir.

Durum Kodları

- 3 basamaklı sayılardan oluşur.
- 1xx: Bilgi ve geçici yanıtlar
- 2xx: Başarılı
- 3xx: Yönlendirme
- 4xx: Kullanıcı hataları
- 5xx: Sunucu hataları

2xx - Başarılı

■ 200: OK

• 201: Kaynak oluşturuldu

202: Kabul edildi ancak tamamlanmadı (ör: arkaplan işlemleri)

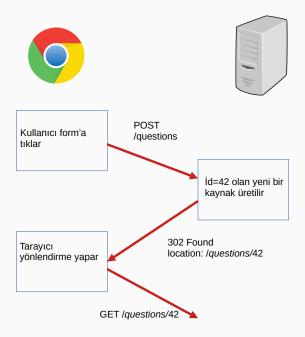
■ 204: no content (ör: PUT veya DELETE sonucu)

3xx - Yönlendirme

- 301: Daimi yönlendirme
 - X, Y adresine yönlendirildiğinde istemci bir daha X üzerinden işlem yapmaz, işleme Y üzerinden devam eder.
- 302: Geçici yönlendirme
 - Method değişimi olabilir (POST'tan GET'e gibi)
- 307: Aynı method ile geçici yönlendirme
 - ör: POST, POST olmaya devam eder.
- "Location" başlığı: Nereye yönleneceğini belirten URI

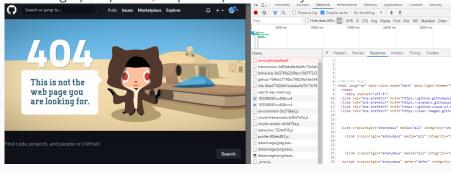

4xx - Kullanıcı Hatası

- 400: bad request (genel hata kodu)
- 401: unauthorized (yetkisiz)
- 403: forbidden (Mevcut kullanıcı ile erişim izni olmaması durumu)
- 404: Not Found (Içlerinde en ünlüsü :))
- 405: Method not allowed (ör: yalnızca okunabilir bir kaynak üzerinde DELETE uygulanırsa)
- 415: unsupported media type (ör: yalnızca JSON destekli sunucuya XML gönderilirse)

Bir hata gerçekleşse bile, response içerisinde body bulunabilir.

5xx - Server Hatası

- **500**: Internal Server Error
 - Genellikle NullPointerException gibi bug'larda ortaya çıkan hatadır.
 - Not: Eğer uygulama çökerse hiçbir cevap alınamaz.
 - Veritabanı bağlantısı gibi harici servislerde de hata olması durumunda bu hata ortaya çıkar.
- **503**: Service Unavailable
 - Çok fazla istek atılması durumunda veya planlı bakım durumlarında bu hata ortaya çıkar.

HTTPS (HTTP Secure)

- HTTP'nin Transport Layer Security (TLS) kullanılarak şifrelenmiş halidir.
- Genellikle 80 portu yerine 443 portu üzerinde çalışır.
- URI tanımı HTTP ile hemen hemen aynıdır (sadece scheme değişir.).
- Bütün HTTP mesaj şifrelidir ancak TCP kullanılmaya devam edilir.
 - Bunu anlamı, uzak sunucuya ait IP adres ve PORT bilgilerine hala erişilebilir durumdadır.
 - Proxy ağlar kullanılarak (TOR gibi) veya VPN sağlayıcılar kullanılarak bu engellenebilir.

2-Web Servisler

Ağ Üzerinde Veri/Operasyonlar

- Network üzerinde API sağlama
- TCP bağlantıları
- HTTP en yaygın protokoldür
- Web servisler, TCP portu üzerinden bağlantı oluşturup gelen talepleri işleme alan süreçlerdir.

Web Servis Türleri

REST

- En fazla tercih edilen
- HTTP protokolüne sıkı sıkıya bağlıdır
- Bir protokol değil, mimari kılavuzdur.
- Genellikle JSON kullanılır.

SOAP

- Geçmişte çok yaygındı ancak artık oldukça azalmış durumda.
- HTTP üzerinde kullanılan bir protokoldür.
- XML kullanılır.
- GraphQL
 - Yeni eleman :)

Neden?

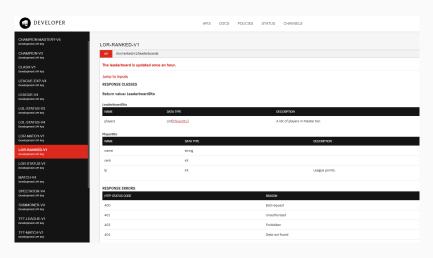
- Uygulamaya ağ üzerindeki çeşitli işlevsellikleri eklemek için.
 - Ör: listeyi görmek için bakabilirsiniz: https://www.programmableweb.com/
- Frontend ve backend'i birbirinden ayırmak isterseniz
 - JavaScript HTML render etmek için client tarafında işlemleri gerçekleştirirken, backend yalnızca web servislerdir.
- Mikroservis mimarisi
 - Büyük sistemler yönetilebilir küçük servislere bölünebilir.
 - Yeni büyük sistemlerde oldukça önemlidir.

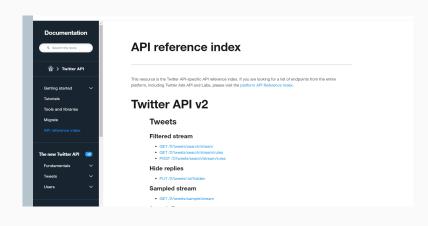
△ Google Drive for Developers > v3

Resource summary About Update PATCH /files/fileId/comments/comments/ Updates a comment with patch is Required query parameters. File: Changes Changes Comments Files Fermissions Required query parameters. File: For Files Resource details, see the resource representation page. Method HTTP request Description URIs relative to https://www.googleapis.com/drive/v3, unless otherwise noted copy PDST /files/ fileId/ Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch cannot be copied. Create PDST Creates a new file. https://www.googleapis.com/ Copy Displayerstring behavior changes Search query terms Copy Displayerstring behavior changes Search query terms Copy DOST /files/fileId/ Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch cannot be copied. Create PDST Creates a new file. https://www.googleapis.com/drive/v3, unless otherwise noted Copy DOST /files/file/driverstrians Create PDST Creates a new file. https://www.googleapis.com/ Updates a comment with patch cannot be copied.	
About Changes Changes Changes Changes Comments Comments Files Files Files Files For Files Resource details, see the resource representation page. Method HTTP request Description URls relative to https://www.googleapis.com/drive/v3, unless otherwise noted copy PST / files/fileId/ Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch apopting MMIK types Create POST Creates a new file. Types: Ty	ids
Changes Changes Channels Channels Channels Channels Channels Files Files Files For Files Resource details, see the resource representation page. For Files Resource details, see the resource representation page. Method HTTP request Method HTTP request Description URIs relative to https://www.googleapis.com/drive/v3, unless otherwise noted copy POST / files/fileId/ Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch cannot be copied. Create POST Creates a new file. https://www. googleapis.com/	emantics.
Comments Files Files Replies Replies Revisions Replies Standard features Misc. REFERENCE Single-parenting behavior changes Search query terms Coopy POST /files file /file /	
Files Permissions Revisions For Files Resource details, see the resource representation page. For Files Resource details, see the resource representation page. Method HTTP request Description MISC. REFERENCE Method HTTP request Description URis relative to https://www.googleapis.com/drive/v3, unless otherwise noted cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy terms Copy Post files / file if / if end of the property of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy terms Copy Post files / file if / if end of the property of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with patch cannot be copy of a file and applies ary requested updates with p	
Permissions Replies Repsides For Files Resource details, see the resource representation page. Method HTTP request Description MESC.REFERENCE MISC.REFERENCE MISC.REFERENCE URls relative to https://www.googleapis.com/drive/v3, unless otherwise noted copy POST / files / file / file / file / file and applies any requested updates with patch: copy workspace documents and supporting MLME types Toreste POST Creates a new file. Foreste POST Creates a new file. ### The POST POST Creates a new file. ### The POST POST POST POST POST POST POST POST	
Replies Revisions Three Standard features MEthod MTTP request METHOR REPERENCE MISC. REFERENCE MISC. RE	
For Files Resource details, see the resource representation page. For Files Resource details, see the resource representation page. Method HTTP request Description	
Drives Standard features Method HTTP request Description URIs relative to https://www.googleapis.com/drive/3, unless otherwise noted Copy POST /file.fd/ Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch copy copy terms Copy POST /file.fd/ Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch copy copy terms Create POST Creates a new file. https://www. googleapis.com/	
Standard features MISC. REFERENCE URls relative to https://www.googleapis.com/c/rive/v3, unless otherwise noted Copy POST files/file/d (creates a copy of alle and applies any requested updates with patch compose voluments and supporting MAME types Forester POST relates a new file. Togola Workspace documents and supporting MAME types Togola Post-Space Accomments and type togola Post-Space Accomments and supporting MAME types Togola Post-Space Accomments and type togola Post-Space Accomments and supporting MAME types Togola Post-Space Accomments and type togola Post-Space A	
Single-parenting behavior changes copy PDST /files/fileId/ copy Creates a copy of a file and applies any requested updates with patch cannot be copied. Create PDST / creates a new file. Shared drive versus My Drive googleapts.com/	
Single-parenting behavior changes copy cannot be copied. Search query times Google Workspace documents and create POST Creates a new file. https://www. https://www. supporting.htmld types https://www. oogleapis.com/	
Search (very terms Create POST Creates a new file. Supporting MIME (types https://www. Google Postspaper documents and supporting MIME (types https://www. Googleapts.com/	semantics. Folders
Shared drive versus My Drive googleapis.com/	
uplicative vs/	
and	
POST /files	
delete DELETE /files/ Permanently deletes a file owned by the user without moving it to the t	
fileId belongs to a shared drive the user must be an organizer on the parent. folder, all descendants owned by the user are also deleted.	If the target is a
emptyTrash DELETE /files/trash Permanently deletes all of the user's trashed files.	
export GET /files/fileI/ Exports a Google Doc to the requested MIME type and returns the exp	orted content.

This is automatically-generated documentation for the reddit API.

Please take care to respect our API access rules.

overview

listings

Many endpoints on reddit use the same protocol for controlling pagination and filtering. These endpoints are called Listings and share five common parameters: after / before , limit , count , and show .

Listings do not use page numbers because their content changes so frequently. Instead, they allow you to view silices of the underlying data. Listing ISON responses contain after and before fields which are equivalent to the "next" and "prev" buttons on the site and in combination with count can be used to page through the listing.

The common parameters are as follows:

- after / before only one should be specified, these indicate the fullname of an item in the listing to use as the anchor point of the slice.
- Iinit the maximum number of items to return in this slice of the listing.
 count the number of items already seen in this listing, on the html site, the builder uses this to determine when to give values for before and after in the resonnee.
- show optional parameter; if all is passed, filters such as "hide links that I have voted on" will be disabled.

To page through a listing, start by fetching the first page without specifying values for after and count. The response will contain an after value which you can pass in the next request. It is a good idea, but not required, to send an updated value for "Count which should be the number of items already fetched."

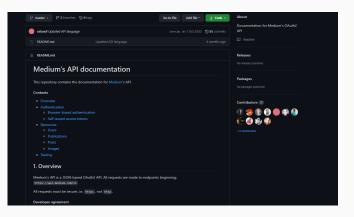
modhashes

\(\) Invouce Amount \(\) A token that the reddit API requires to help prevent CSRF. Modhashes can be obtained via the \(\) api\/me. json call or in response data of listing endpoints.

The preferred way to send a modhash is to include an X-Modhash custom HTTP header with your requests.

Prodhashes are not required when authenticated with OAuth.

3-RESTful API

RESTful API

- Representational State Transfer (REST)
- Web servislerin en yaygın kullanılan türüdür.
- Kaynağa HTTP üzerinden erişim sağlanır.
- REST bir protokol değildir, HTTP endpointlerin nasıl tanımlanacağı ile ilgili mimari bir kılavuzdur.
 - Örnek: GET metodu ile kaynakları silmemelisiniz ancak isterseniz silmenizi engelleyen bir durum da bulunmamaktadır.
- 2000 yılında bir doktora tezinde ortaya atılmıştır.

Kısıtlamalar

- Tek bir arayüz
- Durumsuz (stateless)
- Önbelleklenebilir olmalı
- İstemci-Sunucu
- Katmanlı mimari
- Code on demand (opsiyonel)

Tek arayüz

- URI tarafından tanımlı, kaynak tabanlı
- Kaynak her şey olabilir
 - Örnek: SQL veritabanı satırı, bir diskteki resim dosyası vs.
- İstemci kaynağın gösterimini görebilir ve aynı kaynağa farklı formatlarda erişim sağlayabilir.
 - Ör: XML, JSON ve text gibi
- Hypermedia as the Engine of Application State (HATEOAS)
 - Kaynaklarla ilgili eylemler, cevap olarak döndürülür. Ancak çok az uygulamada kullanılıyor.

Durumsuz (stateless)

- Kaynak veritabanı veya dosyalarda tutuluyor olabilir.
- Ancak web servisin kendisi durumsuz olmalıdır.
- Yani işlemle ilgili bütün bilgiler istekle birlikte gelmelidir.
 - Ör: HTTP Header ile
- Örnek:
 - Gerçekleştirilmek istenen eylem her zaman tekrar başlatılabilir olmalıdır.
 - Yatay ölçekleme: Aynı servisin birden fazla örneği varsa hangisinin hangi sıra ile cevap verdiğinin önemi olmamalıdır.

Önbellekleme

- Önbellekleme: Bir önceki elde edilen veri henüz değişmemiş ve geçerliliğini koruyor ise yeni bir istek yapmaktan sakınmak gerekmektedir.
- Ölçeklenebilirlik için oldukça önemlidir.
- Kaynaklar ölçeklenebilir olup olmamasına göre tanımlanmalıdır.

İstemci-Sunucu

- İstemci ve sunucu arasında oldukça belirgin bir ayrım bulunmalıdır.
- Sunucu yalnızca URI'i ve gösterimi (JSON gibi) bilmelidir. İç işleyişle ilgili bilgiye sahip olmamalıdır.
 - Ör: verinin veritabanında mı yoksa dosyada mı saklandığını dahi bilmemelidir.
- Sunucu, istemcinin veriyi nasıl kullandığını bilmemelidir.
- Sonuç olarak, sunucu ve istemci birbirinden bağımsız olarak geliştirilmeli ve güncellenmelidir. Yalnızca URI ve gösterim aynı kalmalıdır.

Katmanlı Sistem

- İstemci için sunucuya giden yolun bir önemi olmamalıdır.
- Tipi örnek:
 - Load balancer için veya erişim politikalarına erişim için kullanılır.

Code on Demand

- Sunucular client tarafındaki işlevselliği artırmak için bazı çalıştırılabilir kod parçaları gönderebilirler.
- REST sınırlamaları içerisinde tek opsiyonel olandır.

REST terimi

- Pek çok API'ya geliştiricileri tarafından REST adı verilmektedir.
 - Ancak teknik olarak REST değildir.
- Örneğin hemen hemen hiçbir API HATEOAS kullanmamaktadır.
- Bu yüzden günümüzde REST genel olarak "Bir URI ile hiyerarşik olarak kaynakların tanımlandığı ve HTTP fiil/method'ları kullanılarak bunlar üzerinde işlemlerin gerçekleştirildiği yapılar" olarak tanımlanabilir.

Ürün Katalog örneği

- Örneğin tam URL: www.foo.com/products olsun.
- GET /products
 - Mevcut bütün ürünleri döndürür.
- GET /products?k=v
 - Bazı parametrelerle filtrelenmiş bütün ürünleri döndürür.
- POST /products
 - Yeni ürün oluşturur.
- GET /products/{id}
 - Verilen id değerine sahip ürünün bilgilerini döndürür.
- GET /products/{id}/price
 - id değerine sahip ürünün fiyat bilgisini döndürür.
- DELETE /products/{id}
 - id değerine sahip ürünü siler.

Kaynak Hiyerarşisi

- /users/3/items/42/description: kaynağını ele alalım.
- /users: bir kullanıcı kümesini belirtmektedir.
- /3: /users seti içerisinden 3 id'li kullanıcıyı belirtmektedir.
- /items: 3 id'li kullanıcıya ait eşya setini belirtmektedir.
- /42: 3 id'li kullanıcının 42 id'li eşyasını belirtmektedir.
- /description: 42 id'li eşyanın description alanını belirtmektedir.

- GET /users/3/items/42/description
- Anlamı, 3 id'li kullanıcıya ait 42 id'li eşyanın description alanını ver.
- Peki GET /items/42/description isteginde bulunulsa ne olurdu?
- Teknik olarak 2 farklı URI olduğu için 2 farklı kaynak olması beklenirdi.
- Ancak pratikte aynı kaynağı işaret etmektedir.

Backend Gösterimi

- /users/3/items/42/description
- SQL veritabanında 2 farklı tablo olabilir (Users ve Items gibi)
- Veya yalnızca diskte tek bir JSON dosyasında tutuluyor olabilir.
- Veya iki farklı web servisten gelen veriler olabilir.
- Veya canınız nasıl isterse :)
- Buradaki önemli nokta, istemci bu kısımda nelerin gerçekleştiği ile ilgilenmemektedir.

Erişilebilir URI'ler

- 1) GET /users/3/itemIds
- 2) GET /items/42/description
- 1.si 3 id'li kullanıcıya ait bütün eşyaların id'lerini döndürür.
 Ardından spesifik bir eşyanın description alanını almak için 2. istek atılır.
- Ancak 2. GET yerine aşağıdaki istek atılsa ne olurdu?
 - /users/3/items/42/description

- 1.) GET /users/3/itemIds
- 2.) GET /items/42/description
- 3.) GET /users/3/items/description
- 2. veya 3. endpointe ihtiyaç olup olmadığı tamamiyle istemcinin API ile olan etkileşimine bağlıdır.
 - Kullanıcıdan bağımsız olarak eşyalara erişim gerekiyor mu?

Yol elemanları (Path Elements)

- /users/3/items/42/description
- İstemci /users veya /items'in bir küme olduğunu ancak /description'in olmadığını nasıl anlayabilir?
- "Teknik olarak" her biri de birer yol elemanıdır.
- İstemci API'ya ait dokümantasyonu okumak zorundadır.
- Ancak bunu daha anlaşılabilir kılmak için kümeye ait isimleri çoğul hale getirmek bir kuraldır.

Kaynak Filtreleme

- Türkiye'de bulunan bütün kullanıcıları çekmek istediğimizi varsayalım.
- 1.) GET /users/inTurkey
- Problem, tek bir id'ye sahip kullanıcı çekmek istesek ne olacaktı?
- 2.) GET /users/{id}
 - {} içerisinde bulunanlar değişken parametrelerdir.
 - Belirsizlik: /users/inTurkey her iki endpoint ile de eşleşmektedir.
 - inTurkey burada kullanıcı id'si olarak işlem yapar

- 1.) GET /users/inTurkey
- 2.) GET /users/byld/{id}
- Burada belirsizlik kalkmaktadır ancak,
- Ara kaynakların semantiği kaybolmaktadır (/users/byld ???)
- Ayrıca URI yalnızca kaynağı temsil etmelidir, o kaynağa yapılacak eylemleri değil.

- 1.) GET /users?country=turkey
- 2.) GET /users/{id}
- Bir kümeye filtre uygulanmak istendiğinde, sorgu (query) parametreleri kullanılmalıdır.
- Bu sayede endpoint değişmeden ekstra filtre seçenekleri de (örnek: ageMin=42 gibi) eklenebilir.

Kaynak Oluşturma

POST /users

- POST ile gerçekleştirilir.
- Yeni kaynak oluşturmak için gönderilen Payload kullanılır.
- Gönderilen cevapta location HTTP header'ı oluşturulan yeni kaynağın lokasyonunu belirtir (ör: Location: /users/42)

PUT /users/42

- URI'de belirtilen yeni kaynağa doğrudan PUT işlemi uygulanır.
- Spesifik bir id'ye ihtiyaç bulunmaktadır.

- POST veya PUT, hangisi kullanılmalı?
- Eğer Id alanı sunucu tarafından seçilecekse POST
- Eğer istemci tarafından id seçilecekse PUT ancak bu değer tekil olmalıdır.
 - Eğer aynı id'ye sahip kaynak varsa üzerine yazacaktır.

PUT vs POST

- 1.) GET /users/42 → Response 404
- 2.) PUT /users/42
- Bunun bir anlamı bulunmamaktadır çünkü:
 - Bir 404 hatası bulana kadar çok defa çalıştırmak gerekebilir.
 - 404 bulduktan sonra PUT çalıştırılana kadar bir başka istekte kaynak oluşturulmuş olabilir bu yüzden üzerine yazılır.

- 1.) POST /users → Location: /users/42
- 2.) PUT /users/42/address
- POST ile adres bilgisi dolmamış yeni bir kullanıcı oluşturduğumuzu varsayalım.
- PUT kullanarak adres bilgisini doldurabilirsiniz.
- Ancak çoğu zaman PATCH ile bu işlem gerçekleşmektedir çünkü PUT ile bütün verileri göndermek gerekir.
 - Örnek: PATCH /users/42

Kaynak Gösterimi

- 1.) GET /users/42
- 2.) GET /users/42.json
- 3.) GET /users/42.xml
- Bilindiği üzere, REST servisler verilerini SQL veritabanında veya bir csv dosyasında depolayabilir.
- Gelen kaynak bilgisi istemcinin ihtiyacı olan veri türüdür.
- Ancak burada problem yaratan nedir?

- 1.) GET /users/42
- 2.) GET /users/42.json
- 3.) GET /users/42.xml
 - Çünkü URI farklıdır ve teknik olarak 3 farklı kaynak bulunmaktadır.
- URI içerisine ".json" eklemek anlamı (semantik) değiştirmez.

- GET /users/42
- Kaynak içerisine bu türde uzantı yazmaktan kaçınmalısınız.
 - Pek çok API'ın böyle yaptığını görebilirsiniz.
- Farklı tipte kaynak istersen HTTP header içerinde (accept gibi) belirtmelisiniz.
 - Örnek: "Accept: application/json"
- İstemci özel bir tip istediğinde (XML gibi) sunucunun bunu destekliyor olduğu anlamına gelmemektedir.
- Eğer Accept header'ı gönderilmez veya genel (*/*) gönderilir ise varsayılan gösterim ile (Örnek: JSON) cevap döner.

4-Statik ve Dinamik Kaynaklar

Statik Kaynaklar

- HTML dosyaları
 - SPA'larda genellikle index.html
- CSS
- JavaScript kaynak kodları
 - Örnek: bundle.js
- Resim, doküman veya indirilebilir diğer tipte dosyalar
 - Örnek: PDF
- VS.

Dinamik Kaynaklar

- Zaman içerisinde genellikle değişen verilerdir.
- Kullanıcı etkileşimine bağlıdır.
 - Hesap oluşturma, alışveriş sepeti vs.
- Uzun zamanlı depolama alanlarında (SQL veya NoSQL veritabanları gibi) saklanırlar.
- REST'te genellikle bu kaynaklar JSON formatında gösterilir.
- Ele alınması ve oluşturulması genellikle backend adı verilen iş katmanında gerçekleştirilir.

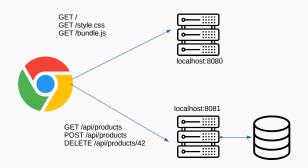

Statik vs. Dinamik

- Genellikle statik kaynaklar web uygulamanın frontend tarafında tanımlanır.
 - HTML/CSS/JS/görüntüler/vs.
- Backend JSON formatında veritabanındaki verileri sağlayan bir sunucudur.
- Backend çeşitli programlama dilleri ile yazılmış iş katmanındaki bir süreçtir.
- Hem statik hem dinamik kaynaklar için HTTP kullanılır.

- Frontend (React uygulamsı vs.) statik kaynaklar HTTP sunucu tarafından sağlanır.
- Backend tarafındaki iş katmanı ve veritabanına erişim de HTTP sunucusu ile sağlanır.

- Frontend ve backend aynı HTTP sunucuda barınabilir.
 - Bu CORS problemini (bir sonraki ders ele alacağız) de engelleyecektir.

GET / GET /style.css GET /bundle.js GET /api/products POST /api/products/ DELETE /api/products/42

